

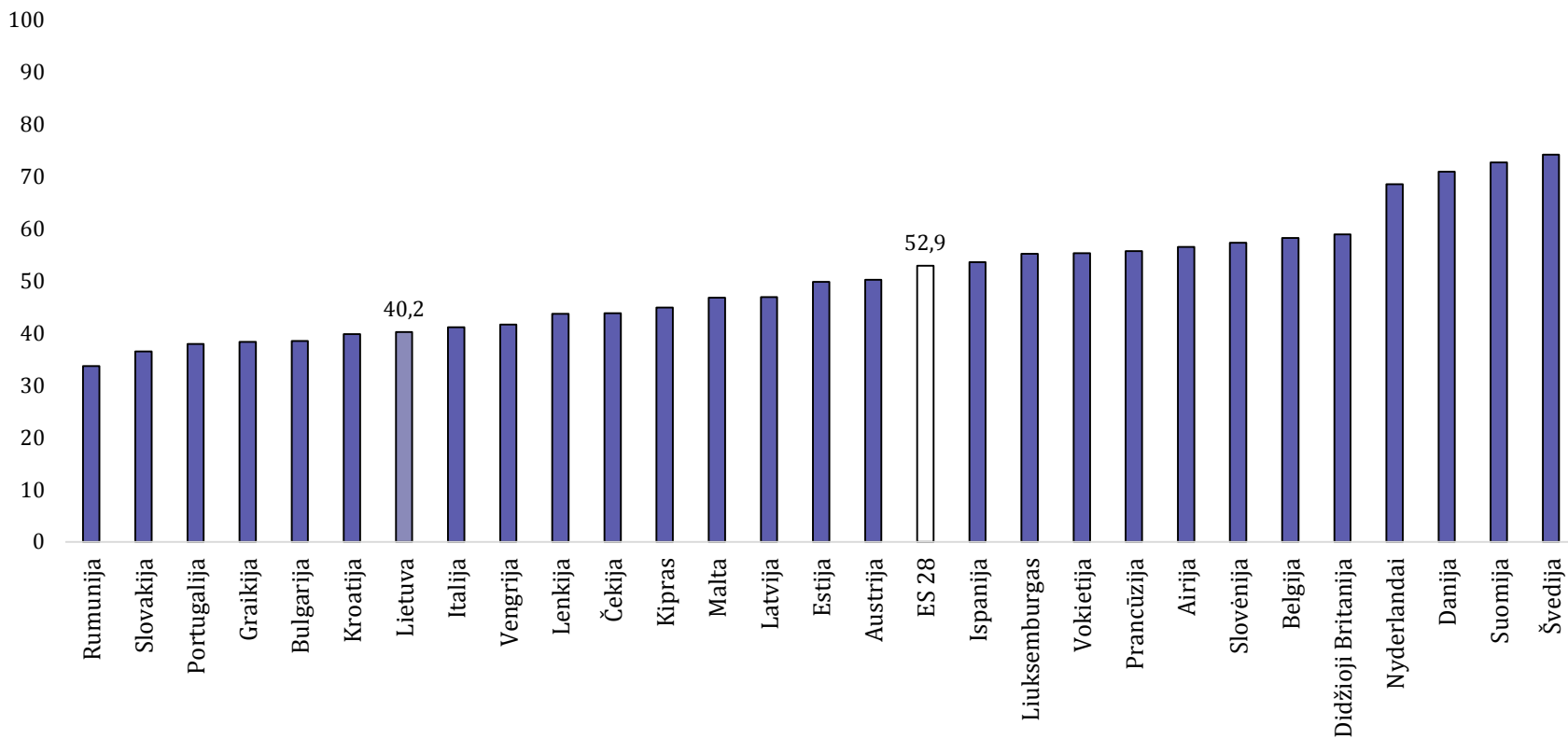

MOTERŲ IR VYRŲ LYGIOS GALIMYBĖS

Rita Žemaitytė-Tack,
SADM MVL skyriaus vedėja

2016 rugsėjo 23 d.

EUROPOS LYČIŲ LYGYBĖS INDEKSAS

EUROPOS LYČIŲ LYGYBĖS INDEKSAS

Sritis	Posritis, pagal kurį atliekamas matavimas
DARBAS	Užimtumas Segregacija ir darbo sąlygų kokybė
PINIGAI	Finansiniai ištekliai Ekonominė padėtis
ŽINIOS	Išsilavinimas ir segregacija Mokymasis visą gyvenimą
LAIKAS	Priežiūra Socialinė veikla
GALIA	Politinė Ekonominė
SVEIKATA	Būklė Prieinamumas (galimybė) naudotis paslaugomis

LYČIŲ LYGYBĖS INDEKSO RODIKLIAI

	ES 28	Lietuva
Indeksas	52,9	40,2
■ Darbas	61,9	55,6
■ Pinigai	67,8	45,6
■ Žinios	49,1	47,6
■ Laikas	37,6	22,8
■ Galia	39,7	22,8
■ Sveikata	90	82,3

MOTERŲ IR VYRŲ LYGYBĖ ES, LIETUVOS IR TARPTAUTINIUIOSE DOKUMENTUOSE

- ES Sutarties 2, 3 str. ir ES Veikimo sutarties 8 str.
- 2014-2020 m. Bendrųjų nuostatų reglamentas
- ES Strateginis susitarimas siekiant lyčių lygybės 2016-2019 m.
- LR Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymas
- Moterų ir vyrų lygių galimybių programa 2015-2021 m. ir jos Veiksmų planas 2015-2017 m.
- 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programa
- Lyčių lygybės ir nediskriminavimo prioriteto įgyvendinimas ES struktūrinės paramos investicijose (Gairės)
- JT Moterų diskriminacijos panaikinimo rekomendacijos Lietuvai dėl JT konvencijos dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims

SUTARTIES DĖL ES VEIKIMO 8 STRAIPSNIS

„Visuose savo veiksmuose Sąjunga siekia pašalinti moterų ir vyrų nelygybės apraiškas ir diegti jų lygybę“

2014-2020 M. BENDRŪJŲ NUOSTATŲ REGLAMENTO 7 STR. MOTERŲ IR VYRŲ LYGYBĖS IR NEDISKRIMINAVIMO SKATINIMAS

- Valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad programų rengimo ir įgyvendinimo metu, įskaitant stebėsenos, ataskaitų teikimo ir vertinimo srityje, būtų atsižvelgiama į moterų ir vyrų lygybę ir lyčių aspekto įtraukimą, ir kad būtų skatinama užtikrinti moterų ir vyrų lygybę ir įtraukti lyčių aspektą.
- Valstybės narės ir Komisija imasi priemonių, kad programų rengimo ir įgyvendinimo etapais būtų užkirstas kelias diskriminacijai dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos. Rengiant ir įgyvendinant programas ypač atsižvelgiama į prieinamumą neįgaliesiems.

ES STRATEGINIS SUSITARIMAS SIEKIANT LYČIŲ LYGYBĖS 2016–2019m.

Prioritetai:

1. Didinti dirbančių moterų skaičių ir skatinti vienodą vyrų ir moterų ekonominę nepriklausomybę
2. Mažinti vyrų ir moterų atlyginimo, pajamų ir pensijų skirtumus, ir taip kovoti su moterų skurdu
3. Skatinti vyrų ir moterų lygybę priimant politinius ir ek. sprendimus
4. Kovoti su smurtu dėl lyties ir apginti aukas bei joms padėti
5. Skatinti lyčių lygybę ir moterų teises visame pasaulyje

Visose prioritetų srityse skiriamas dėmesys vyrų vaidmeniui, lyčių stereotipų griovimui, nediskriminavimo skatinimui

Priemonės - lyčių lygybės aspekto įtraukimas į visas veiklas, statistinių duomenų rinkimo tobulinimas, dalijimasis gerąja praktika,

ES LYČIŲ LYGYBĖS STRATEGIJOS PRIORITETAI

1. Didinti dirbančių moterų skaičių ir skatinti vienodą vyrų ir moterų ekonominę nepriklausomybę

- Padėti derinti darbo ir šeimos įsipareigojimus
- Taikyti atostogų ir lankstaus darbo grafiko teisės aktus
- Siekti lygiateisio darbo laiko, skiriamo priežiūrai ir ūkio darbams, pasidalijimo
- Didinti informuotumą skatinant moterų verslumą

2. Mažinti atlyginimo, pajamų ir pensijų skirtumus, kovoti su moterų skurdu

- didinti informuotumą dėl vienodo darbo užmokesčio, pvz., vienodo atlygio dienos informacinės iniciatyvos
- stiprinti skaitmeninius gebėjimus
- skatinti moteris dirbti informacinių ir ryšių technologijų srityje

3. Skatinti lygybę priimant politinius ir ek. sprendimus

JT MOTERŲ DISKRIMINACIJOS PANAIKINIMO KOMITETO (CEDAW) REKOMENDACIJOS LIETUVAI

- CEDAW susirūpinęs dėl didelės skurdo rizikos kaimo moterims ir mažo jų atstovavimo priimant sprendimus, dėl riboto priejimo prie paslaugų, dėl „vyresnio amžiaus feminizacijos“ problemos, tinkamų priežiūros centrų trūkumo.
- CEDAW siūlo parengti strategiją ir programas, skirtas kaimo moterų kompetencijai ekonomikos klausimais ugdyti ir suteikti joms didesnes galias.

MOTERŲ IR VYRŲ LYGIŲ GALIMYBIŲ PROGRAMA 2015-2021

1. Skatinti vienodas moterų ir vyrų galimybes užimtumo ir darbo srityje
2. Siekti subalansuoto moterų ir vyrų dalyvavimo priimant sprendimus
3. Didinti moterų ir vyrų lygybės institucinių mechanizmų efektyvumą
4. Skatinti lyčių aspekto integravimą

MVLG PROGRAMOS 4 TIKSLAS - SKATINTI LYČIŲ ASPEKTO INTEGRAVIMĄ

- Švietimo ir mokslo srityje: skatinti merginas ir vaikus rinktis „netradicines moterims ir vyrams“ studijų kryptis, profesijas; skatinti vyrus įgyti aukštąjį išsilavinimą; skatinti nediskriminacinį požiūrį vadovėliuose, mokymo medžiagoje.
- Sveikatos apsaugos srityje: užtikrinti gimdos kaklelio, krūties, prostatos vėžio patikros galimybę ir informacijos apie tokią patikrą teikimą; vykdyti visuomenės švietimą reprodukcinės sveikatos klausimais.
- Kultūros srityje: vertinant šalies kūrėjų indėlį į kultūrą ir meną, skatinti laikytis lyčių lygybės principo; skatinti didesnį vyrų dalyvavimą.
- Aplinkos srityje: didinti visuomenės informuotumą aplinkos klausimais; skatinti NVO aktyvumą.
- Krašto apsaugos srityje: didinti specialistų, galinčių konsultuoti ir mokyti moterų ir vyrų lygybės klausimais, skaičių.
- Teisingumo prieinamumo srityje: didinti visuomenės, ypač kaimo moterų, informuotumą apie teisių gynimo priemones, įskaitant galimybę gauti nemokamą teisinę pagalbą.

NUORODOS

<http://www.socmin.lt/lt/moteru-ir-vyru-lygybe.html>

<http://lygus.lt/mic/>

Ačiū už dėmesį.